Cyngor Cymuned Dolbenmaen

Cofnodion Cyfarfod Misol y Cyngor a gynhaliwyd ar y **5ed o Fawrth 2026** yng Nghanolfan Gymdeithasol Golan.

1.	Presennol:	Richard Williams (Cadeirydd), Enid Egginton, Clifford Williams, John Jones (Garndolbenmaen), Raymond Jones, Huw Pritchard (Pentrefelin)
2.	Ymddiheuriadau:	Gwenno Emlyn Huws (Penmorfa), June Jones, Stephen Churchman (Cynghorydd Cyngor Gwynedd), John Till, Megan Lloyd Williams (Golan), Gwilym Evans (Prenteg), Edward Evans, Richard Parry (Bryncir), Iddon Edwards (Penmorfa)
3.	Ddim yn bresennol:	Neb
4.	Datgan Buddiant:	Neb
5.	Cywirdeb y cyn-gofnodion :	JJ yn cynnig ac EE yn eilio.
6.	Materion yn codi o'r cyn-gofnodion:	**Garndolbenmaen –** Cafwyd ymateb gan Briffyrdd Dwyfor yn dweud y bydd rhaid trefnu agor ffosydd ger Cae Llyn. Bydd Arolygwr Ffyrdd yn trefnu archwiliad o'r gwli a threfnu gwaith pellach os fydd angen. **Lôn Fudr, Golan –** Gwaith cychwynnol wedi cael ei wneud i ddiogelu'r safle gyda bwriad o gynnal gwaith ymchwil pellach i'r broblem yn y mis nesaf. **Safle Bws, Bryncir** – Aros am ganlyniad yr Archwiliad Diogelwch Ffordd (RSA Cam 1/2). Bydd YGC mewn cyswllt pan fydd y canlyniadau yn ôl ac wedi'u harchwilio. **Camfeydd Craig Garn –** Cafwyd ymateb gan Jack Peyton, Uwch Warden (Mynediad) newydd Parc Cenedlaethol Eryri ar gyfer ardal Garndolbenmaen a Chwm Pennant. Mae'n awyddus i helpu ac i sicrhau bod y camfeydd yma yn flaenoriaeth. Clerc i drefnu amser iddo gwrdd gyda CW a JJ. CW yn awyddus i'w dywys o amgylch yr holl gamfeydd.
7.	Mynwentydd:	Côn wedi'i osod ar ochr y ffordd ger sied y fynwent i nadu pobl rhag parcio a cherdded rhy agos iddo.
8.	Llwybrau Cyhoeddus:	Gwaith llwybr 105 dal heb ei orffen. Beryg bod y tir dal yn rhy wlyb ar hyn o bryd.
9.	Adroddiad Pentrefi:	**Garndolbenmaen:** Adroddwyd bod gwrychoedd wedi gordyfu cyn Garndolbenmaen, gan rwystro gwelededd, a bod gwastraff wedi'i daflu neu ei ollwng ar hyd yr A487 o Garndolbenmaen hyd at Lwyn Mafon Uchaf. Clerc i gysylltu â'r Adran Briffyrdd a'r Asiantaeth Cefnffyrdd. Llongyfarchiadau i Bwyllgor y Neuadd yng Ngarndolbenmaen am drefnu a chynnal cyngerdd Gŵyl Dewi gwerth chweil nos Sul y 1af o Fawrth.

		Pentrefelin - Bu i'r Clerc gysylltu gyda YGC parthed dŵr yn rhedeg i lawr o Dy'n Llech a chafwyd ymateb yn dweud y byddent yn trafod y mater gyda Gareth Roberts, Peiriannydd Ardal Dwyfor ac yn cysylltu gyda RJ i'w ddiweddaru. Adroddodd RJ nad oedd wedi derbyn galwad gan YGC. Clerc i ofyn am ddiweddariad. Mae yna fan yn parhau i barcio mewn modd anystyriol a pheryg yn y pentref. Mae'r fan yn amharu ar allu pobl i gerdded ar hyd y llwybr troed yn ddiogel ac ar welededd eiddo cyfagos wrth iddynt geisio dod allan o'u heiddo. Clerc i gysylltu gyda'r heddlu. **Prenteg –** Dŵr yn parhau o gronni ar Bont y Traeth, **Golan –** Dim i'w adrodd **Bryncir –** Dim i'w adrodd **Penmorfa –** Dim i'w adrodd
10.	Aelodaeth Unllais	Penderfynwyd ymaelodi am flwyddyn arall. EE yn cynnig a RJ yn eilio. Pris ail ymaelodi yn £293 y flwyddyn. Adroddwyd bod Unllais Cymru yn agor y Pwyllgor Ardal nesaf i unrhyw aelod o'r Cynghorau Cymuned a Thref yn hytrach nag i un neu ddau gynrychiolydd. Mae'r cyfarfod nesaf yn cael ei gynnal wyneb yn wyneb yn yr Institiwt yng Nghaernarfon ar y 15fed o Ebrill. Mae'r Pwyllgor Ardal hefyd angen ethol is-gadeirydd ac aelod o'r Pwyllgor Gwaith Cenedlaethol.
11.	Cyfrif Cadw	Cyflwynodd y Clerc wybodaeth am Hampshire Trust Bank. Gan fod cyn lleied yn bresennol, penderfynwyd gohirio'r penderfyniad yma tan ein cyfarfod nesaf ym mis Ebrill.
12.	Adroddiad Blynyddol ar Gydnabyddiaeth 2026 / 27	**Taliad am gostau ychwanegol gweithio gartref - Gorfodol** Mae'n rhaid i bob cyngor dalu £156 y flwyddyn i'w aelodau (sy'n cyfateb i £3 yr wythnos) tuag at dreuliau ychwanegol y bydd yn rhaid i'r aelwyd eu talu (gan gynnwys gwres, golau, ynni a band eang) o ganlyniad i weithio gartref. **Taliad penodol am nwyddau traul – Gorfodol** Mae'n rhaid i gynghorau naill ai dalu £52 y flwyddyn i'w haelodau am gost nwyddau traul swyddfa sydd eu hangen i gyflawni eu rôl, neu fel arall mae'n rhaid i gynghorau ei gwneud yn bosibl i'w haelodau hawlio ad-daliad llawn am gost eu nwyddau traul swyddfa. Mater i bob cyngor yw gwneud a chofnodi penderfyniad polisi mewn perthynas â phryd a sut y caiff y taliadau eu gwneud ac a ydynt yn cael eu talu'n fisol, yn flynyddol neu fel arall. Dylai'r polisi hefyd nodi a fydd unrhyw daliadau a wneir i aelod sy'n gadael neu sy'n newid ei rôl yn ystod y flwyddyn ariannol yn cael eu hadennill, a sut.

		Lwfans Mynychu – Gorfodol Gall pob cyngor benderfynu cyflwyno lwfans mynychu i'r aelodau. Ni ddylai swm pob taliad fod yn fwy na £30. Ni fydd gan aelod sydd mewn colled ariannol hawl i gael lwfans mynychu ar gyfer yr un digwyddiad. Am fod y taliad am fynychu yn ddewisol, dylai'r cyngor, yn ei Gyfarfod Blynyddol cyntaf, benderfynu'n ffurfiol p'un a ddylid gwneud y taliadau hyn ai peidio. Os bydd y cyngor yn penderfynu o blaid lwfansau mynychu, rhaid iddo lunio Cynllun ar gyfer ei fabwysiadu'n ffurfiol, gwneud darpariaeth iddo gael ei gyhoeddi a hysbysu'r Panel Annibynnol ar Gydnabyddiaeth Ariannol. Yr uchafswm gorfodol ar gyfer pob digwyddiad cymwys yw £30. Nid oes unrhyw isafswm penodedig. Rhaid i daliadau am fynychu ymwneud â busnes swyddogol neu ddyletswydd gymeradwy a nodir yn Rheolau Sefydlog y cyngor neu, fel arall, drwy benderfyniad penodol. Dylai'r cynllun nodi ar gyfer pa ddigwyddiadau y gwneir taliadau. Bydd gan bob aelod o'r cyngor yr hawl i gael y taliad am fynychu'r digwyddiadau a nodir yn y cynllun, ond gall aelod unigol wrthod derbyn y taliad drwy hysbysu'r swyddog priodol (yn ysgrifenedig). **Penderfyniad**: Mabwysiadwyd yr uchod **Digolledu am Golled Ariannol: Penderfyniad 8** Taliad dewisol yw digolledu am golled ariannol. Mae'r Panel wedi penderfynu y dylai'r taliad hwn gyd-fynd â chyfradd ddyddiol ASHE, sef £126.74 am ddiwrnod llawn a £63.37 am hanner diwrnod. **Uwch Rôl – Dewisol Hyd at 3 Aelod** Mae'r taliad ar gyfer aelodau sy'n ymgymryd ag uwch swyddogaeth yn swm blynyddol o £500. **Penderfyniad:** Gwrthod yr uchod. **Maer neu Gadeirydd – Dewisol hyd at Uchafswm i £1,500** Gall Cynghorau Tref a Chymuned ddarparu taliad i Faer neu Gadeirydd y Cyngor hyd at uchafswm o £1,500. Mae hyn yn ychwanegol at y taliad o £156 ar gyfer costau sy'n gysylltiedig â gweithio gartref a'r swm sefydlog o £52 ar gyfer nwyddau traul swyddfa a'r uwch gyflog o £500 os hawlir y rhain. Er eglurder, mae Cynghorau yn talu NAILL AI taliad maer neu gadeirydd o hyd at £1500 NEU daliad uwch gyflog o £500, ond nid y ddau.

		Penderfyniad: Gwrthod yr uchod **Dirprwy Faer neu Ddirprwy Gadeirydd – Dewisol hyd at Uchafswm o £500** Gall Cynghorau Tref a Chymuned ddarparu taliad i Ddirprwy Faer neu Ddirprwy Gadeirydd y Cyngor hyd at uchafswm o £500. Mae hyn yn ychwanegol at y taliad o £156 ar gyfer costau sy'n gysylltiedig â gweithio gartref a'r swm sefydlog o £52 ar gyfer nwyddau traul swyddfa a'r uwch gyflog o £500 os hawlir y rhain. Er eglurder, mae Cynghorau yn talu NAILL AI taliad dirprwy faer neu ddirprwy gadeirydd o hyd at £500 NEU daliad uwch gyflog o £500, ond nid y ddau. **Penderfyniad:** Gwrthod yr uchod. **Lwfans Presenoldeb – Dewisol** Gall pob Cyngor benderfynu cyflwyno lwfans mynychu i'r aelodau. Ni chaiff unrhyw daliad fod yn fwy na £30. Ni fydd gan aelod sydd mewn colled ariannol hawl i gael lwfans mynychu ar gyfer yr un digwyddiad. **Penderfyniad:** Gwrthod yr uchod **Colled Ariannol – Dewisol** Gall Cynghorau Cymuned a Thref dalu iawndal am golled ariannol i bob un o'u haelodau, lle mae colled o'r fath wedi cael ei hysgwyddo, o ganlyniad i fod yn bresennol i gyflawni dyletswyddau cymeradwy fel a ganlyn: Hyd at £67.45 am bob cyfnod heb fod yn fwy na 4 awr hyd at £134.90 am bob cyfnod sy'n fwy na 4 awr ond heb fod yn fwy na 24 awr Yr uchod oedd yr unig newid i'r Adroddiad Blynyddol ar Gydnabyddiaeth 2026/27 **Penderfyniad:** Mabwysiadwyd yr uchod. **Teithio a Chynhaliaeth – Dewisol** Gall Cynghorau Cymuned a Thref benderfynu talu costau teithio a/neu gynhaliaeth pob aelod ar gyfer mynychu dyletswyddau cymeradwy. Rhaid i daliadau o'r fath fod yn gostau gwirioneddol teithio ar gludiant cyhoeddus neu lwfansau milltiroedd Cyllid a Thollau ei Fawrhydi. Os yw'r Cyngor Tref neu Gymuned yn penderfynu bod angen arhosiad dros nos ar gyfer dyletswydd benodol, gall roi awdurdod i ad-dalu treuliau cynhaliaeth i'w aelodau. **Penderfyniad:** Mabwysiadwyd

		Costau Gofal neu Gynhorthwy Personol - Gorfodol Rhaid i'r Cyngor Cymuned ddarparu taliad tuag at gostau angenrheidiol ar gyfer gofal am blant ac oedolion dibynnol (a roddir gan ofalwyr anffurfiol neu ffurfiol). Rhaid i hyn fod am y costau ychwanegol a ysgwyddwyd gan aelodau i'w galluogi i gyflawni busnes swyddogol neu ddyletswyddau cymeradwy. **Penderfyniad:** Mabwysiadwyd
13.	Codi Hicyn Cyflog y Clerc	Penderfynu codi hicyn y clerc o bwynt 9 (£14.13 yr awr) i Bwynt 10 (£14.35 yr awr). Bydd y *Standing Order* misol yn newid o £377.89 i £382.32 y mis. Pawb yn cydweld.
14.	Dyddiad Cyfarfod Mis Ebrill	Adroddodd y Clerc nad oedd ar gael ar nos Iau'r 2il o Ebrill, penderfynwyd a chytunwyd i symud y cyfarfod i nos Iau'r 9fed o Ebrill. Awgrymwyd bod dyddiad y cyfarfod nesaf yn cael ei ychwanegu i'r agenda yn fisol, byddai hyn yn rhoi cyfle i gynghorwyr ddweud ar y noson os nad ydynt ar gael.
15.	Gohebiaeth	a. Grant -Cronfa Cefnogi Cynghorau Dinas, Tref a Chymuned Gwynedd 2026 – Rhannwyd ac awgrymwyd fod pawb yn meddwl am beth allwn ymgeisio. **b.** Ymgynghoriaeth Cais Trwyddedu - Trafodwyd y cais ac nid oes unrhyw wrthwynebiad.
16.	Gohebiaeth Ychwanegol	a. Parc Cenedlaethol Eryri – Cynllun Datblygu Lleol 3 – Galw am safleoedd. Rhannwyd yr wybodaeth. b. Parc Cenedlaethol Eryri - Recordiad Cyfarfod Fforwm Cymunedau 5ed Chwefror 2026. Rhannwyd.
17.	Cynllunio	Rhestrau: 2/2, 9/2, 16/2 a 23/2 <u>Ceisiadau Cynllunio</u> **C25/0612/36/LL** - Tyddyn Ysguboriau Tabor Lane, Pentrefelin, Criccieth, Gwynedd, LL52 0RA. Adeiladu estyniad i sied amaethyddol bresennol a gosod iard goncrit newydd. Dim gwrthwynebiad. **C25/0612/36/LL** - Tyddyn Ysguboriau Tabor Lane, Pentrefelin, Criccieth, Gwynedd, LL52 0RA. Dymchwel adeilad amaethyddol diangen ac estynnu'r adeilad amaethyddol presennol. Dim gwrthwynebiad.
18.	Materion Ariannol	**<u>Ceisiadau am arian:</u>** Côr yr Heli - Clerc wedi ymateb i'r cais yn dweud bod y ffenest ymgeisio ar gyfer y flwyddyn yma wedi cau. Anfonwyd ffurflen gais iddynt lenwi ar gyfer y flwyddyn nesaf. **<u>Monitro'r Gyllideb</u>**: Dim Gorwariant **<u>Biliau i'w talu:</u>** Cyflog Clerc £ 342.89 Ffôn £ 15.00

		Cyfrifiadur £ 20.00 HMRC £ 85.60 Ychwanegwyd: Unllais Cymru (aelodaeth 26/27) £293.00 Soniwyd hefyd bod yr offer fideo gynadleddau yn cael eu danfon dydd Llun a bod yr hysbysfwrdd ym Mhenmorfa yn fod i gael clo newydd yfory (dydd Gwener) ac er mwyn i'r grant gael ei ryddhau, bod rhaid profi ein bod wedi talu'r anfonebau. Caniatawyd i mi dalu'r anfonebau. Bydd rhaid gwneud dau daliad gan fod yna gyfyngiad ar faint o arian gallaf wario mewn unwaith. **** Cymeradwywyd i dalu'r uchod.** **<u>Derbyniadau</u> –** Cyngor Gwynedd (ad-daliad Llwybrau Cyhoeddus) £886.00 **<u>Balansau Cyfrifon:</u>** Cadw – £34,000 Cyfredol- £2,695.24
19.	Dewis Gohebiaeth i'r Wasg/Wefan	Seddi Gwag